

Surrogatmoderskap

Aktuellt

Regeringen säger nej till surrogatmödraskap. (2018)

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6876180>

Olika vägar till föräldraskap. SOU 2016:11.

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2016/02/sou-201611/>
<http://www.regeringen.se/492b29/contentassets/e761299bb1a1405380e7e608a47b3656/olika-vagar-till-foraldraskap-sou-201611>

Smer remissvar avseende betänkandet *Olika vägar till föräldraskap* (SOU 2016:1)

<http://www.smer.se/remissvar/remissvar-ang-olika-vagar-till-foraldraskap-sou-20161/>

Kommentar. *Sveriges feminism inte för de barnalängtande.* Skriven av Jenny Norberg.

<https://www.svd.se/sverige-foga-feministiskt-for-alla-kvinnor-som-vill-ha-barn/i/utvalt/om/surrogatmoderskap-hju2>

Intresseförening. *Föreningen För Surrogatmödraskap* <http://www.surrogat.nu/>

Bakgrund

Surrogatmoderskap innebär att en kvinna upplåter sin kropp och blir gravid med den uttalade avsikten att efter födseln lämna över barnet till ett par eller en person som inte själv kan eller vill bära fram ett barn.

Surrogatmoderskap är inte tillåtet i Sverige.

Surrogatmoderskap i olika former är tillåtet i vissa länder, såväl inom som utanför EU. Det förekommer att personer som bor i Sverige får barn med hjälp av en surrogatmor i utlandet.

Surrogatmoderskap kan vara antingen partiellt eller fullständigt.

- Vid *partiellt surrogatmoderskap* befruktas surrogatmoderns eget ägg med spermier från en av de tilltänkta föräldrarna eller en donator.
- Vid *fullständigt surrogatmoderskap* förs ett befruktat ägg in i surrogatmoderns livmoder och utvecklas där.

Olika kombinationer av genetiskt samband mellan barnet och den eller de tilltänkta föräldrarna är möjliga. Både ägg och spermier kan komma från de tilltänkta föräldrarna, men det är också möjligt att donerade ägg eller spermier, eller uteslutande donerade könsceller används vid befruktningen.

Surrogatmoderskap kan vara altruistiskt eller kommersiellt.

- Vid ett *altruistiskt surrogatmoderskap* finns det inga vinstmotiv för surrogatmodern och hon får inte någon särskild ersättning för att hon agerar som surrogatmor. Däremot kan olika kostnader relaterade till graviditeten, t.ex. sjukhusbesök och förlorad arbetsinkomst, ersättas.

- Om det är fråga om ett *kommersiellt surrogatmoderskap*, får surrogatmodern en särskild ersättning för att hon agerar som surrogatmor.

Etiska aspekter

Surrogatmoderskap är en kontroversiell företeelse, särskilt när det handlar om kommersiella arrangemang.

En stor del av den filosofiska och feministiska debatten om surrogatmoderskap har främst handlat om kommersiella surrogatarrangemang.

Viktiga frågor i den debatten är bl.a.

- vad man får och inte får handla med,
- vad en kommersialisering av barnafödandet innebär för kvinnor och barn
- och vilka risker som finns för exploatering.

I diskussionerna förekommer det i huvudsak två slags argument: *individinriktade argument och samhällsinriktade argument.*

- *Individinriktade argument* rör risken för skada och lidande för de inblandade individerna – t.ex. surrogatmodern, det tillkomna barnet och surrogatmoderns egna barn.

- *Samhällsinriktade argument* rör risken för mer abstrakta skador, t.ex. en försämrad kvinnosyn eller en mer teknifierad syn på människokroppen och fortplantningsprocessen. Hit hör också argument om att surrogatmoderskap kan strida mot den s.k. människovärdesprincipen.

Dessa slags argument kan kallas för *samhällsinriktade argument*, eftersom de innebär att surrogatmoderskap hävdas vara skadligt för samhället, även om det i de enskilda fallen inte skulle visa sig vara skadligt för de inblandade individerna.

Vissa argument kan ses som både individinriktade och samhällsinriktade.

Källa: *Olika vägar till föräldraskap* (SOU 2016:1)